

Naročnina listu:

Celo leto . . . K 50—
Pol leta . . . „ 26—
Četrť leta . . . „ 13—

Zunaj Jugoslavije:

Celo leto . . . „ 66—

Posamezne številke
na štirih straneh 60 v.

Uredništvo i. upravništvo:
Maribor, Koroška ulica
št. 5. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserati ali oznanila

se računajo po K 1.80
od enoredne petivrstice;
pri večkratnih oznanilih
popust.

„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure dopoldne.

77. številka.

Maribor, dne 19. julija 1920.

Letnik XII.

Italijani hočejo vojno.

Položaj Italije je obupen. Vrednost denarja pada od dne do dne. Lira stoji danes že znatno pod dinarjem, a je gotovo, da bo jutri stala še nižje. Brezposelnost je velika in vedno večja, draginja vedno hujša, državni primankljaj ogromen in narašča z dne na dan. Vojaštvo postaja vedno bolj uporno, delavstvo vedno bolj revolucionarno.

Italijanska vlada si ne ve pomagati in je prišla na zločinski načrt:

Izzvati hoče vojno z Jugoslavijo. Na ta način upa, da se obdrži na sedlu. Vojno navdušenje bo prevzelo vse, delavec ne bo več sanjal o revoluciji, delali se bodo dolgovi in nikdo ne bo vprašal, odkod pokrije. Če izpade vojna dobro, se bo že nekako zamašilo. Naši gozdi in premogovniki bodo dober vojni plen. V mirovni pogodbi bi nas Italija tako pritisnila da bi morali dajati zastoj banatsko žito in srbske prešiče sprejemati vse sestradane laške lačenbergarje itd. Da bi utegnila vojna izpasti slabo, jim ne pride na misel.

Vsi dogodki, ki se razvijajo tako naglo, so temu jasna priča.

Splitski dogodek:

V Splitu, glavnem mestu Dalmacije, sedežu naše pokrajinske vlade, ki ni bil nikdar zaseden od Italijanov in katerega si Italijani ne laste po nobeni pogodbi, praznujejo god našega kralja. Pripluje italijanska bojna ladija, izkrcava vojake in častnike, ki gredo po mestu in trgajo naše zastave. Množica jim hoče zabraniti in se postavi proti njim, pride naša žandarmerija in vzame v zaščito zločince, da se jim ne stori kaj žalega, laška ladija pa prične streljati v množico in na orožnike, ki so prisiljeni odgovarjati z orožjem.

Tržaški dogodek:

V Trstu sklče „fascio dei combattenti“ (drustvo bojevnikov) — neka militaristično šovinistična organizacija vojakov in častnikov brez vsacega povišja shod. Udeležijo se ga vojaki in druhal. Častniki nastopajo podžigajo množico in ščujujejo, naj gre raztlijat. Druhal uboga, razsaja, požiga, pleni, pobija cel dan do polnoči in šele potem izda načelnik vlade poziv, naj sedaj mirujejo, ker so že izvršili svojo nalogo. Vlada in častniki so to ne samo dopustili, ampak naravnost organizirali, a barbarstva te druhal so bila taka, da bi bila stokrat povod za vojno.

To sta samo dva dogodka in dva dokaza za našo trditev. Manjših, tudi zelo težkih je, ki se ponavljajo neprestano. Z vsjo gotovostjo zavremo pričakovati, da pridejo jutri ali malo pozneje novi in zopet novi in tako brez konca. Zasedli so naše kraje, zaprli nam morje, rovarili proti nam krog in krog,

ker vse ni pomagalo, so začeli izzivati bolj naravnost.

Mi ne maramo vojne. Vojna je nekaj tako zloznega in nečloveškega, da mora vsak razumen in pošten človek biti proti nji. Nobeno izzivanje in nobeno žaljenje ni zadostno, da bi opravičilo vojno. Zrtvovali moramo tudi važne in velike koristi, samo da ne pride do vojne, storiti vse, da jo preprečimo.

Kaj pa, ako to ne bo mogoče? — Za mirno življenje je potreba dveh. Ako eden noče, tudi drugi ne more. Recimo: ti se nočeš pretepati. Toda nekje se te loti pretepač. Zaluča ti v obraz psovko. Ti se zanj ne zmeniš. Pride druga, še hujša. Pusti te hladnega. Pretepač te sune. Ti se mu izogneš. Pretepač gre za tabo in ti prisoli zausnico. Kaj početi? — Ako se čutiš slabega, beži, ali pa pusti, da te teje po volji in odvzame, kar hoče. Ako se čutiš močnejšega, ga primeš za roko, čofneš nazaj ali celo premikasti tako, da ga mine pretepaška volja.

Italija se hoče z nami pretepati, to je jasno. Dolžnost naše vlade je, da stori vse, da ne pride do vojne. Za same razžalitive sežgane zastave, demolirane hiše itd. se ne bomo vojskovali. Toda Italijani hočejo vojno za vsako ceno! Kaj potem? Dolžnost naše vlade je, da uporabi vsa sredstva, da se je izogne. Nam je vse eno, če pomore ententa ali boljševiki ali socialisti. Upamo, da se bo našla kakšna moč, ki bo pomogla preprečiti ta zločin . . .

Toda kaj, če se ne najde nobena? . . . Kaj če hočejo — kar je brezdvomno — italijanski nacionalistični krogi vojsko za vsako ceno? Kaj, ako nas pušče na cedilo vsi, ki bi jo zamogli preprečiti, zlasti pa slavni ententarji? Stvar je jasna: če se čutimo močne, se bomo branili, če se čutimo slabe, bomo pusiili, da delajo, kar hočejo. Dnevi so resni, zelo resni in utegnajo postati usodepolni. Krmarji naše države se morajo zavedati vse ogromne odgovornosti, ki teži na njih. Poiskusili morajo čisto vsa sredstva, da se izognemo vojni. Če ni nobenega sredstva več, potem morajo dobro preudariti celotni položaj, politični in vojaški. Ako se ne moremo izogniti vojni in ako je utemeljeno upanje, da za nas vojna ni brezuspešna, potem je njihova velika dolžnost, da pripravijo vse za ta sveti obračun. Samo v tem slučaju naj pride do vojne, toda v tem slučaju mora tudi biti organizirana in strastna, kakor je malo primer v zgodovini. Vsplamte naj strasti do največjih globin, vsaka kaplja krvi naj zavalovi, vsaka mišica naj se ovigne, vse kar je, naj se posveti velikemu cilju: srečni in svobodni naši domovini.

Vojske nikakor nečemo, ako nikakor ni drugače, jo s srdom sprejmemo, ako jo moramo sprejeti. Jo bomo izbojevali z napetjem vseh naših sil.

Obmejno delo naših demokratov.

Ljubljanska „Domovina“, glasilo slovenskih naddemokratorov-mladinov, na čelu jim mladi demokrati up dr. Žerjav, napoveduje izdajo dokumentov dr. Koroščeve stranke iz leta 1914. Ne bomo se pečali s temi „dokumenti“, katerih izdaja je že od nekdanj manija naših liberalcev, dasi so doslej želi s svojo laži-pisavo same neuspehe in še večje nezaupanje od strani naše poštene inteligence in pred vsem pa ljudstva.

Toliko pa danes lahko trdimo, da na voditeljih naših obmejnih Slovencev tudi „Domovina“ ne bode našla niti praška kakega protinarodnega madeža.

Ker pa si lastijo naši liberalni mladini nekaj monopol na narodnost, je naša dolžnost, da priobčimo tudi mi nekaj dokumentov „narodnih zaslug“ liberalnih prvakov, a to ne izza dobe 1914, ampak iz najnovejše zgodovine naše Jugoslavije, ko je šlo za določitev naših severnih mej napram Avstriji. Ravno glede mej med Avstrijo in Jugoslavijo imata glavna stebra demokratov: dr. Žerjav in minister dr. Kukovec take maroge na vesti, da je naravnost škandal širokovečnosti, kako se drznejo ti ljudje v svet z nekakimi dokumenti Koroščeve stranke.

Ravno te dni izpraznjujemo Radgono, katero moramo po Žerjav-Kukovecvi zaslugi izročiti Avstriji. Svoj čas je mladi dr. Žerjav, ki ima po izjavi dr. Kukovca baje „največ zaslug“ za udejstvitev Jugoslavije, se vrnil v ona pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo, ko je šlo za določitev demarkacijske črte severno od Maribora ob progji Spilje—Radgono. Ta

pogajanja je mladi deželni podpredsednik vodil v „toliki narodni navdušenosti“, da je hotel pustiti Nemcu celo apačko kotlino. Ta njegov trud za povišanje Avstrije je bil takratni deželni vladi v Ljubljani tako po godu, da je odpoklicala ta demokratiški up, ki je kazal preveč popustljivosti napram Nemcem. Da ni tedaj deželna vlada sama zamašila ust dr. Žerjavu z odpoklicom, bogzna kaj bi še bil vse zavozil ta kazensko priznani politični Agromerker.

Kar je preprečila deželna vlada pri Žerjavu, to je srečno izpeljal demokratiški poglavar, minister dr. Kukovec.

Smó obelodanili pred tedni, da je naš Kukovec že bil v stari Avstriji bolj nemškočilnega prikroja, ker je vlagal pri graškem deželnem zboru svoje interpelacije v blaženi nemščini. Za časa vojne si je stekel toliko zaslug za Jugoslavijo, da je polnil svoj advokatski žep še s plačo avstrijskega oficirja. Ko je slekel uniformo avstrijskega častnika, ni zabil tudi v svobodni Jugoslaviji svojih prijateljev Nemcev v Gradcu. Kot v zahvalo za nekdanje nemške usluge je izjavil pred polomom v Gradcu, da Sloveni nikakor ne reflektirajo na Radgono. Na to izjavo so se pozneje Nemei vedno sklicevali, jo prinesli v Pariz in te dni izpraznjuje Jugoslavija Radgono po zaslugi ministra dr. Kukovca. Regent Aleksander je odlikoval Kukovca: ko bi znal za njegove obmejne zaslu-ge, bi tega gotovo ne storil. Upamo, da bo izposloyal tudi dr. Kamniker še od avstrijske strani za velmoža dr. Kukovca kako kolajno in križec za njegovo

neustrašeno gobezdavost v prilog Nemški Avstriji. Dr. Kukovec pa ni zadostovala samo ustmena obluba Nemcem, da slobodno ugrabijo Radgono, še Maribor jim je hotel navreči s pisano besedo. Neustrašeno je zapisal v „Narodu“, da je Maribor nemško mesto. Ta pisana izjava demokratskega voditelja je poromala v Pariz pred mizo mirovne konference in nam položila Maribor skoraj na tehtnico izgube.

Gospodje demokrati, to so dokumenti ne iz leta 1914, ampak iz najnovejših časov in ti dokumenti so nam škodovali in te dokumente sta si naprtila na svojo liberalno vest glavna demokratiška falšača: dr. Žerjav in dr. Kukovec, od katerih je eden že žalibog krmaril Slovenijo, drugi pa šteti s svojo enoprogramno točko svojega socialnoskrbnega programa ljubljanske milijonarje kot beograjski minister.

Z mirno vestjo lahko trdimo, ako bi bili gradili Jugoslavijo sami demokrati, bi bila gotovo cela Stajerska pod Avstrijo.

Take in tolike so narodne zasluge demokratskih velmož, se li moremo čuditi, ako so potem Žerjav Kukovecvi učenci: Voglar, Koderman, Pfeifer, Lipold itd. glavni zaščitniki Nemecev in nemškutarjev. Mariborski JDS advokat si ne bo brusil pet v korist Nemecev samo po Mariboru in Ljubljani, ampak celo po Beogradu. Da, da, milijone posedajo ljudje: Žerjav, Kukovec in njuni mlajši tovariši, a narodnih zaslug nobenih, kvečjemu škodili so Jugoslaviji, kar so največ zamogli po svoji demokratiški pameti in nepremišljenosti. In ti ljudje, ki imajo na vesti sami narodno izdajstvo, pa bi radi obelodanjali dokumente Koroščeve stranke, ki je ob naši meji ostala narodno čista in edino obmejno rešilna.

Stranka, katere kolovodje so delali celo v Jugoslaviji v prilog Nemecev, ki se skuša ohraniti pri življenju na nepošten način z razpečavanjem laži-dokumentov o narodno najbolj zaslužni stranki, pač ni stranka, ki bi še bila vredna političnega obstanka v Jugoslaviji. Mi smo že davno izbaecili in pognali preko mej dr. Susteršiča: liberalcem pa še vedno predsedujeta in ministrujeta dr. Žerjav in Kukovec, ki si lahko podata roko z dr. Susteršičem.

Politične vesti.

Jugoslavija.

Na seji narodnega predstavništva v stavijo razni poslanci iz zasedenega ozemlja in Dalmacije vprašanja in interpelacije glede barbarskih italijanskih izgredov v Trstu, Reki, Splitu, Pulju itd. Na vsa ta vprašanja je odgovarjal ministrski predsednik Vesnič, ki je ugotovil, da so žalibog vsa ta tozadevna zasebna in časniška poročila resnična. Beograjska vlada je že prejela od raznih merodajnih oblasti potrdila, ki uradno ugotavljajo italijanski vandalizem, nasilja ter grozodejstva. Vlada bo podvzela vse korake, da čuva čast naše države.

LDU Beograd, 16. julija. Na včerajšnji seji narodnega predstavništva je na stavljeno vprašanje odgovoril ministrski predsednik dr. Vesnič: Vlada nima nobenega obvestila, da je Bakar zavzet in mu tudi ne verujemo, da se je to zgodilo. O dogodkih v Gorici in na Reki nimamo zanesljivih podatkov. Mi bomo svoje pravice varovali. Kar se tiče Trsta, pa Imamo poročilo tržaškega delegata. To poročilo izjavlja: Včeraj je drhal demonstrirala povodom splitskih dogodkov. Tolpa je popolnoma uničila pohištvo delegacije na Beneškem trgu (Piazza di Venezia) in moje lastno. Pisarna oddelka za izdajanje potnih listov v Mazzinijevi ulici je bila istočasno opustošena. Storil sem potrebne korake pri glavnem mestnem komisarju. Po sprejemu te brzojavke je vlada takoj brzojavila svojemu zastopniku v Rimu: Zahtevajte nastopno: 1. Poročilo generalnega civilnega komisarja v zadevi agencije; 2. Pravično povračilo škode za opustošene stvari. Do tega trenutka še nimam poročila iz Trsta in tudi ne iz Rima. Pričakujem možnost, da se bo zastopstvo v Rimu zavzelo za ostale zadeve v Trstu in da pošlje sporočilo vladi. V imenu kraljeve vlade izražam sožalje našim bratom, ki so toliko pretrpeli. Ako so poročila časnikov točna, potem meče to temno senco na sosedni, še vedno rečem prijateljski italijanski narod. (Hrup, protesti in medkljci.) Jaz upam, gospoda, da se bo italijanski narod zavedal svojega položaja v svetu in odgovornosti in da bo našel pot in način, da se v teh dneh opre na svoje dostojanstvo in čast. Jaz verujem v to. Kralje-

Prekmurje niso storili celo nič v narodnem oziru, si upajo tako nastopati proti možem, ki so bili edini narodni bojevniki in narodni mučeniki. Gospodje, delajte rajši s prijaznim uradovanjem in s spoštovanjem verskega prepričanja prekmurskega ljudstva za narodno in državno idejo. S tem boste koristili narodu več, kakor pa s tem, da zmerjate ljudi, ki niso za sokolstvo, z državnimi sovražniki. Če nastopa Vaš govornik z izjavo, da Sokol spoštuje vsako veroizpoved, se motite, da bo šlo prekmursko ljudstvo na ta lim. Prekmursko ljudstvo je že toliko zrelo, da spozna take govornice. Dobro, da ti narodni „osvoboditelji“ niso nastopili prej, dokler je bilo Prekmurje še v nevarnosti: kajti s svojim „delom“ bi še res zaigrali Prekmurje!

Sokol in krščanstvo. Koncem junija t. l. se je vršilo v Pragi sokolsko slavlje. Udeležiti so se ga hoteli tudi češoslovaški katoliški Sokoli iz Amerike, ker so smatrali sokolsko slavlje zgolj za slovansko narodno prireditve. Praški Sokol pa je zahteval, naj opustijo naslov „katoliški.“ Ker tega niso hoteli, jih svobodomiselnih Sokol ni pripustil k svečanosti. Sokolski vestnik „Česke Obec Sokolske“ je letos svečana pisal, da noben pozitiven kristjan, v prvi vrsti katoličan, ne more biti Sokol. To geslo je odprlo oči češoslovaški katoliški javnosti, ki je uvidela, da je vsak kompromis nemogoč! Zopet nov dokaz, da je Sokol svobodomiselnih, profikrščansko društvo, če tudi se nekateri člani Sokola tega morebiti še ne zavedajo!

Prosluli Moge na delu. Pred nedavno je prišel na dom nekega veleposestnika na Rdečembregu sluga Sketa iz Sent Lovrenca na Pohorju. Imel je pri sebi petičio na politično oblast, v kateri prosi, naj ustrezne želji prebivalstva in pusti odslovljenega nadučitelja Mihaela Moge v Sent Lovrencu na Pohorju še nadalje kot občinskega tajnika za Rdečibreg (mogoče tudi za Recenjaki). To petičijo naj bi ljudje podpisali. Ko pa omenjenega veleposestnika in njegovo ženo ni našel doma, je kratkoma prisilil njegovo offero, da naj njihovi imeni zapiše na polo. Taka predrznost presega že vse meje in je mogoča le pri nas, kjer so še vedno poprejšnji mogotci na krmilu in nam večje roke. Okrajno glavarstvo naj nam da vendar enkrat roke proste in nam kakor drugod pri deželni vladi oskrbi občinsko vlado v obliki gerenta, saj je sposobnih in pošteno-narodnih mož zato pri nas še dovolj.

Celjska podružnica SDZ. Ustanovni obč. zbor naše podružnice se je vršil dne 14. t. m. Udeležilo se ga je 48 dijakov. Posebno nas je veselil obisk predsednika celjskega orlovskega okrožja g. Krošča. Na sporedu sta bila dva referata: Namen SDZ (osmošolec Boštje) in Kulturno delo dijaštva v počitnicah (bogoslovec Karo). Napravil se je natančen načrt smotrene organizacije predavanj med ljudstvom. Da se katoliško-narodni dijaki med seboj boljše spoznajo in da pritegnemo vse naše dijake k delu, se sklone prirediti večkrat na raznih krajih prijateljske sestanke našega dijaštva. Izvolil se je odbor za prvo poslovno leto. Vsa dopisava za našo podružnico naj se v počitnicah naslavlja na tajnika: Drag. Oberžan, abiturijent, Briše, pošta Zidanost. V Mariboru se bo dne 30. t. m., neposredno po zborovanju vseh prosvetnih društev vršil ravnotam kratek zaupen sestanek naše podružnice.

Duhovne vaje za katoliške akademike in abiturijente Kongregacije katoliških akademikov in abiturijentov priredi dne 6. avgusta t. l. tridnevne duhovne vaje za akademike in abiturijente v škofovskih zgradbah pri Sv. Vidu nad Ljubljano. Za hrano in stanovanje je poskrbljeno.

Trgovci in naša carinarna. Opetovano se čita v raznih listih pritožbe zaradi nepravilnega postopanja naše carinarne. Vendar take pritožbe po listih nimajo nobenega vspeha. Da pa bo v bodoče tak uspeh zagotovljen, je mariborski trgovski gremij pripravil polo, na katero se vpišejo vse pritožbe, tičeče se carinarne. Te pritožbe se bodo nato tedensko po enkrat skupno poslale na merodajna mesta. Opozarja se torej vse člane gremija, da vsak posamezen slučaj takoj javijo gremiju s pravnimi podatki ter po možnosti javijo tudi osebo, ki postopa nekorektno. Na ta način bo vendar enkrat mogoče priti do boljše carinske uprave, kajti ti gospodje se motijo, če mislijo, da je trgovstvo zaradi njih tukaj; nasprotno, oni so za nas tu!

Neresnične vesti glede kupčijskih zadev v Splitu. Vesti, ki se širijo, da se trgovcem, ki prihajajo v Split, delajo zapreke glede bivanja tamkaj, po poročilu trgovske in obrtniške zadruge v Splitu niso resnične. Nasprotno se gre vsem trgovcem, ki pridejo v kupčijskih zadevah v Split, v vsakem oziru na roko. S svojimi željami naj se trgovci za posredovanje obrnejo do navedene zadruge.

Angleški denar. Po poročilu naše trgovske agencije v Londonu nimajo novi po en funt sterlinga ter po deset šilingov izdani 1. avgusta in 1. septembra 1914 ter 1. januarja 1915 več značaja zakonitega plačilnega sredstva. Ti novi se lahko zamenjajo do septembra v popolni vrednosti z novci, ki veljajo kot zakonito plačilno sredstvo.

Učni tečaj za babice s slovenskim učnim jezikom. Tečaj bo trajal od 1. oktobra 1920 do 1. junija 1921, to je osem mesecev. V ta tečaj se sprejmejo le ženske, ki še niso prekoračile 40. leta svoje starosti in ki so, ako so še neomožene, dopolnile 24. leto ter so učnega jezika zmožne v besedi in pisavi. Pouk je brezplačen. Prosilke se morajo najprej javiti pisмено pri profesorju babilške šole. Dne 1. oktobra 1920 se pa morajo osebno javiti pri profesorju (porodniški oddelek obč. javne bolnice v Ljubljani) ter prinesiti

s seboj krstni in rojstni list, eventualno poročni list, ali, če so vdove, smrtni list svojega moža, dalje oblastveno potrjeno npravstveno izpričevalo, potem spričevalo uradnega zdravnika pristojnega političnega oblasti, da so zdrave ter telesno in duševno sposobne za uk, potem izpričevalo, da imajo cepljene koze ali da so iznova cepljene, naposled tudi izpričevalo o šolski izobrazbi. Za ta tečaj je razpisanih 20 ustanov učnega zaklada po 200 K, s povračilom za pot sem in nazaj. One ženske, ki hočejo prositi za 1 teh ustanov, morajo svoje prošnje, opremljene z navedenimi listinami in z zakonitim ubožnim listom, do dne 1. septembra t. l. vložiti pri pristojnem okrajnem glavarstvu, oziroma mestnem magistratu.

Mariborske vesti.

Javno vprašanje. Že opetovano smo se spodtkali nad razmerami, ki vladajo v mestu, a menda je oko postave takim stvarim še iz Trsta tako vajeno, da se boji, ako odpravi te nedostatke, da bo pogresalo nekaj domačega. A vendar ne spada to v mesto in moramo ponovno apelirati na sanitarni čut in redoljubje naše policijske oblasti. Od ranega jutra namreč, komaj da zapoje petelin, pa do poznega večera, ko gredo starejši ljudje že k počitku, se razbija po raznih hodnikih in dvoriščih po posteljini, se seka po kuhinjah drva, se stepa cunjje s prahom in drugo nesnago na cesto, a nikdo se ne zmeni za to. Kaj zato, ako dobi kak pasant na obleko kako steničico! Morda bomo še celo dočakali, da bo priletela ob 11. uri, na sredi promenade, iz kakega okna „tekočina“ na šetajoče. Bog ve! In to bi privoščili tistemu, ki ne najde povoda, da bi ovadil te razvade, ki se zadnje čase vgnjezujejo v našem mestu.

Zopet se svetlikajo v raznih izložbah dvojezični in samonemški napisi. Predno je dospel naš dični regent v Maribor, se je z mrzlično naglico vse take stvari odstranjevalo, a sedaj seveda se je na to pozabilo, se je dotična odredba stavila ad acta. In vsled te naše nekonsekventnosti se nam smeji drugorodeci. Izvršimo vsaj vsako započeto delo. Glejmo, da se vsi dani ukazi strogo izpolnijo in pridobili si bomo čisto drug ugled, kakor ga uživamo, ko en ukaz drugega bije, ali pa se sploh ni treba brigati za izdane ukaze. In kaj se je zgodilo z onimi, ki se niso pokorili izdanemu ukazu povodom regentovega obiska? Smo res radovedni!

Ne izzivajte! Ali je izzivanje s turnerskimi in drugimi takimi švabskimi znaki v našem mestu res dovoljeno? Če se ne motimo, je nošnja znakov razpuščenih in nemškonalionalnih društev v Sloveniji na sploh prepovedana. Kaj je na tem?

Zahvala. Ravnateljstvo Dekliške ljudske in meščanske šole I v Miklošičevi ulici se iskreno zahvaljuje vsem blagim dobrotnikom, ki so z izdatnimi prispevki pospešili ameriško pomožno akcijo v prilog 164učenkam tega zavoda. Izkaz darovalcev je razviden v šolski zajutrkovalnici. Od nabranih 2000 K se je potrosilo za peko kruha 576 K, za kuharico 200 K, za ostale potrebščine 100 K, skupaj 876 K. Preostanek v znesku 1124 K se bo uporabil začetkom prihodnjega šolskega leta za nadaljno podelitev zajutrkov. Istočasno izreka ravnateljstvo lesotiču gospodu Matiji Obranu najtopljeje zahvalo za 4 kubične metre drv.

Splošna organizacija vojnih invalidov v Mariboru bo te dni po svojih poverjenikih nabirala prostovoljne darove za vojne invalide, vdove in sirote. Nabiralne pole so oblastveno potrjene in je torej vsaka zloraba izključena.

Davek od postelj. V seji mestnega sosveta 8. t. m. je bilo soglasno sklenjeno, da se v korist mestnemu zakladu od 1. avgusta 1920 dalje pobira davščina od sob, oziroma od postelj v hotelih in drugih lokalih, ki se v njih prenočevanje obrtoma izvršuje. Podrobni načrt leži na vpogled razgrnjen pri mestnem knjigovodstvu.

I. slovanski orlovski tabor v Mariboru. Spored slavnostnega spreveda.

ob priliki I. slovanskega orlovskega tabora v nedeljo, dne 1. avgusta 1920. Od 7. do 8. ure zjutraj:

Zbiranje udeležencev. Prosimo vse udeležnike, da se natančno ravna po teh navodilih.

I. skupina: (Zbirališče na Zrinjskem trgu, zgornji del.) 1. Konjeniki (Orli in narodne noše). 2. Fanfaristi. 3. Alegorija na vozu.

II. skupina: (Zbirališče Kersnikova ulica.) 4. Jugoslovanska kmetška zveza. 5. Jeseniška društvena godba. 6. Jugoslovanska obrtna zveza. 7. Naraščaj Orla. 8. Slov. dijaška zveza, srednješolci. 1 voz narodnih noš.

III. skupina: (Zbirališče v Aškerčevi ulici od Kersnikove do Cankarjeve ulice.) 9. Mengiška društvena godba. 10. Češoslovaška odposlanstva. 11. Odposlanstva ententnih držav. 12. Poljska odposlanstva. 13. Odposlanstva jugoslovanskih organizacij iz Hrvatske, Slavonije, Bosne, Hercegovine in drugod. 14. Hrvatske narodne noše. 15. Svetinjska godba. 16. Amerikanski Jugoslavlani. 17. Jugoslovanski akademiki in starešine. 18. Pevska zveza Ljubljana. 19. Slomškova zveza in hrvatsko učiteljstvo. Dva voza narodnih noš.

IV. skupina: (Zbirališče v Cankarjevi ulici od Aškerčeve ulice do Tomšičevega drevoreda.) 20. Višnjegorska orlovska godba. 21. Primorci. 22. Korošci. 23. Prekmurci. 24. Medjimurci. Vmes narodne noše teh pokrajin.

V. skupina: (Zbirališče: a) gostje, Tomšičev drevored vzhodno od Kersnikove ulice, b) Orlovska zveza. Tomšičev drevored zahodno od Kersnikove ulice.) 25. Selška orlovska godba. 26. Ustredni Rada Orla Česko-slovenskeho: a) Česko-slovaški amerikanski katoliški Sokol, b) Česko-slovaški Orli, c) Česko-slovaške Orlice. 27. Federation nationale de Societes cathol. de gymnastique Belgique (belgijski kat. telovadei). 28. Federation Gymnastique et Sportive des Patronages de France (francoski kat. telovadei). 29. Boy Scouts Headquarters (angleški telovadei). 30. Hrvatska Omladina. 31. Salezijanska godba iz Ljubljane. 32. Orlovska zveza, a) kroj, b) čepice. 33. Godba iz Marija Device v Polju. 34. Orliška zveza. Dva voza narodnih noš.

VI. skupina: (Zbirališče Cankarjeva ulica od Aškerčeve do Majstrove ulice.) 35. Jugoslovanska strokovna zveza. 36. Radeška godba. 37. Narodne noše iz Kranjske in Stajerske. 38. Prometna zveza. En voz narodnih noš.

VII. skupina: (Zbirališče Aškerčeva ulica od Cankarjeve do Prešernove ulice.) 39. Hrvatska in slovenska ženska zveza. 40. Semiška društvena godba. 41. Rokodelska društva. 42. Mladiška društva. 43. Slovenska krščansko-socialna zveza. 44. Dobrodelna društva. 45. Moške Marijine družbe. 46. Konjenici.

Okrašeni vozovi z narodnimi nošami se zbirajo na Zrinjskem trgu od Kolodvorske do Kopitarjeve ulice in v slednji.

Vsaka skupina ima svojo rimsko številko.

Zastave organizacij v skupini gredo na čelu skupine. Pri prvem znamenju s fanfarami naj se vsi udeležniki postavijo v vrste, pri drugem znamenju naj bodo pripravljene na odhod, pri tretjem znamenju se spreved začne pomikati dalje.

Reditelji spreveda imajo bele trakove in se jim mora vsak brezpogojno pokoravati. Glavni reditelji imajo poleg belih trakov trobojne kokarde. V vsaki vrsti koraka po šest mož, izjema je samo pri narodnih nošah, kjer se koraka poljubno, na Glavnem trgu pa morajo tudi narodne noše stopiti v vrsto. Vrste se ne sme zapuščati. Vsi udeležniki morajo paziti, da je spreved vedno sklenjen.

Ob 8. uri predpoldne. Odhod k sv. maši in zborovanju. Spreved se vrši v vsakem vremenu! Spreved se pomika po Majstrovih, Koroščevih, Trubarjevih, Krekovi ulici, Jugoslovanskem trgu, skozi Razlagovo in Kolodvorsko ulico, po Aleksandrovi cesti, po Grajskem trgu, skozi Slovensko, Gosposko in Šolsko ulico na Slomškov trg, mimo stolnice, po Orožnovi in Strossmajerjevi ulici, čez Vodnikov trg in po Koroški cesti na Glavni trg. V slučaju slabega vremena odpadejo Majstrova, Koroščeva, Trubarjeva, Krekova in Razlagova ulica in se začne spreved pomikati po Kolodvorski ulici.

Ob 9. uri predpoldne. Sv. maša na Glavnem trgu. Nato manifestacijsko zborovanje. Po zborovanju razhod.

Pet je na orlovskem taboru. Od ponedeljka naprej dnevno redne pevske vaje mariborskih pevk in pevcev v Lekarniški ulici št. 6 ob 7/7. uri (19. uri) zvečer.

Najnovejše!

Z ozirom na nasilne dogodke v zasedenem ozemlju od strani italijanskega vojaštva in druhali je sklenila beograjska vlada sledeči nastop: Zahteva zaščito Jugoslovanov v zasedenem ozemlju. Naša vlada protestira proti divjaštvu D'Annunzijevih čet, za teva ustanovitve mednarodne policije na Reki. Radi opustošenja naše misije v Trstu zahteva popolno zadostženje.

Predlog o ženski volilni pravici kot odločena zahteva Jugoslovanskega kluba gi prišel na glasovanje, ker niso prisostovali socijalisti in republikanci, ki so bili za žensko volilno pravico in zahtevali glede te točke poimensko glasovanje.

Konferenca v Spajiji je končana. Odposlanstva so odpotovala.

Ratifikacija st. germainške mirovne pogodbe se je izvršila v Parizu 17. t. m. ob navzočnosti vseh poslanikov. Jugoslavljo je zastopal Pašič.

Pri občinskih volitvah v Budimpešti so dosegle združene krščanske stranke izvolitev 167 krščanskih socijalistov. Liberalcev je bilo izvoljenih 73.

Poljaki so izpraznili pred premočjo sovjet-skih čet Vilno. Poljski državni svet je sklenil, odpustiti brezzično brzjavko, da sprejme Poljska od Lloyd Georgea stavljenega pogoje radi mira z Rusijo.

Naruskem državnem svetu v Moskvi je baje odklonil Trocki vsako premirje s Poljaki, dokler niso zasedle sovjetske čete Varšave.

Prireditve.

Vransko. Koroški odbor za sodni okraj Vransko priredi v nedeljo, dne 8. avgusta t. l., na vrtu gostilne „Slovan“ veliko ljudsko veselico. Tem potom vabimo vsa politična in kulturna društva, prihitite v naš gorski kraj in ozirajte se vsepovsod na našo prireditve. Koroška kliče na pomoč!

Mala naznanila.

Razna:

Sedlarji! POZOR!

Lepi „BLANK“
dobite v Mariboru, Kralja Petra
trg 9. Ellinger. 579

RAZPIS.

Pri državnem zdravilišču v Ro-
gaški Slatini sta razpisani začasni
mesti zdraviliškega knjigovodje in
blagajnika. Prošnje je vlagati do
28. julija t. l. pri poverjeništvu
za javna dela v Ljubljani. Pod-
robnosti so razvidne iz tozadev-
nega razpisa v ljubljanskem Urad-
nem listu. 578

Delavec, ki je izvežban v
vrtarski stroki, se takoj sprejme pri Menla, Po-
brežje pri Mariboru, Nasipna ul. 44

Proda se!

Zaboje (kište)

za zruje, okovane na zaklep, tun-
ke ali deže (kible) za špeh proda
Matija Lah, Maribor,
Glavni trg 4.

Hiša z velikim dvoriščem in
blevom, za vsako obrt
spособna, zraven msgdalske cer-
kve, Tržaška cesta 3, se po cenl
proda. 573

POZOR! POZOR!

K. Worsche, Maribor
Gosposka ulica 10.
Veletrgovina z manufakturnim blagom.

Priporočila svojo bogato zalogo po
jako znižanih cenah.

POZOR! Čevljarski mojster razpošilja
vsako količino moških in

DAMSKIH ČEVLJEV

po celi državi in po zmernih cenah.
Alojzij Negro,
LJUBNO - PODNART, GORENJSKO.

Pohišstvo

TVORNICA IN ZALOGA
MARIBOR KOROSKA CESTA 46-53

Peter Hochnegger
in drugovi Tovarniške cene

MILO, KAVA,
SLADKOR
v koskah
po znižani ceni pri
Ignac Tischler, Maribor
Aleksandrova cesta 19

JOSIP NEKREP
tesarski mojster in
stavbeni podjetnik v
Mozartovi ulici 59
v MARIBORU
se priporočá za popra-
vila in za napravo
novih stavb za točno
izvršitev

512

URE

vsake vrste
sesprejmejo
v popravilo.
Zaloga ur
zlatnine in srebrnine. Cene
zmerne. Postrežba točna.
IAN IGNACIJ, MARIBOR
GRAJSKI TRG v gradu (Burg).

Posestva na prodaj:

1. **Gostilna** s prostori za prodaj-
jalno, jedz nadstropna hiša, le-
denica, mesnica, hlev, sadonosnik,
štiri orale nji v travniku pri
Sv. Benediktu v Slov. gor. Cena:
K 210.000.—
2. **Vinogradno posestvo**: 2 orala
amerikanskega vinograda izbornih
vinskih trt, 7 oralov travnika in
njiv, 6 oralov polnega bukovega
gozda z vinogradnimi potrebšči-
nami v Grušovi dobro uro od
Maribora. Cena K 160.000.— Po-
jasnila dajo notar pri Sv. Lenartu
v Slov. gor. Fran Stupica. 577

Na prodaj je
izvrstna peč za peko
kruha (4
kolače) in sušenje sadja s šestimi
lesami; zunaj železna, znotraj ob-
zidana s šamotno opeko, takozv.
„Welsia-Reformwerke“. Postavi
se lahko kjerkoli, je na kolesih,
ter takoj porabna. Služi vsako
vrste kurivo. Točno navodilo zra-
ven. Le malo rabljena. Več pove
lastnik F. S., Jurski vrh 1 pošta
Gor. Sv. Kungota 564

Naročajte naše liste!

RAZGLAS.

56. redni OBČNI ZBOR delničarjev „Anglo-avstrijske
banke“ se vrši 6. avgusta 1920, ob 5. uri popoldne
v blagajniški dvorani „Anglo-avstrijske banke“ (Strauchgasse 1).

1. Letno poročilo generalnega svetovalstva.
2. Poročilo cenzorjev o računskem zaključku leta
1919 ter sklepanje o tem.
3. Sklepanje glede čistega dobička za leto 1919.
4. Potrdilo glede kooptacije treh članov generalne-
ga svetovalstva in volitev pet članov vsled
poteka funkcijske dobe.
5. Potrdilo sklepov, storjenih na izvanrednem obče-
nem zboru Anglo-avstrijske banke z dne 29.
aprila 1919 glede zvišanja bančne glavnice.

Glasom točke 30 pravil je upravičenih
25 delnic za en glas. Glasovanja upravičeni
gospodje delničarji so povabljeni, da deponi-
rajo svoje delnice z nezapadlimi kuponi vred-
do vštvešega 29. julija 1920 na Dunaju pri

Dunaj-Maribor, 17. julija 1920. 581

likvidaturi Anglo-avstrijske banke, v Ustju,
v Podmolkih, Brnu, Mostu, Budimpešti, Cr-
novicah, Hebu, Falkenau-u, Franjevih va-
rih, Sovodenju, Inomostu, Jochannisbadnu,
Kaadnu, Karbitzu, Karlovih varih, Homoto-
vu, Kraljevem gradu, Korneuburgu, Laa-i
ob T., Litmericah, Lineu, Lobozičah, Mari-
boru, Marijinih varih, Velikem Varadinu, O-
lomucu, Pardubicah, Plznu, Piranu, Pragi,
Prostejevu, Zateu, Sv. Hipolitu, Sučavi, To-
plicah, Dečinu, Trutnovu, Trstu, Weipertu,
Welsu, Znojmu, pri podružničnih ekspozitu-
rah Anglo-avstrijske banke.

Glasom člana 27 pravil se morejo dati
pooblastila samo delničarjem, ki imajo pra-
vico do glasovanja.

Generalno svetovalstvo.

PO CENI manufakturno blago
je dospelo iz ino-
zemstva in
se dobi pri J. N. Šoštarčič
MARIBOR, Gosposka ulica 5.

Sukno za moške obleke,
meter K 220 —, 260 —,
300 — itd.	Izgotovljene moške hlače
iz hlačevine, K 140 —,
160 —, 180 — itd.
Hlačevina za moške
obleke, met. K 70 —, 80 —,
100 — itd.	Izgotovljene hlače za
dečke, K 60 —, 70 — in
80 —.
Izgotovljene moške ob-
leke, suknene K 1500 —,
1800 —, 2000 — itd.	Plavina, močna, meter
kron 42 —, 48 — itd. na
dveh straneh tisk, meter
K 50 —.
Izgotovljene obleke iz
hlačevine, K 600 —,
700 —, 800 — itd.	Pri stari zalogi so se ce-
ne primerno znižale.

Velika izbira perila in pletenih last. izdelkov.

KORUZA zdrava s 2 do
5 odst. po ceni
360 K za 100 kg postavno vagon
nudi več vagonov
Mil. M. Pejič, Gospogjinci,
Baika.

INDUSTRIJA ZESTE D. D.

BRZOJAVI: ZAGREB TELEFON
Spiritusindustrija. interurban 4—98.
BOŠKOVIČEVA ULICA 7. 505

Ima v Ljubljani skladišče finega rafiniranega špirta kot:
„BALKAN“, trgovska spedijska in komisijska deln. dr.,
tega dobavlja iz svojih tvornic, surovi špirit za tvornice,
kis in denaturirani špirit na veliko. Naročbe prejema glavni
zastopnik MAVRO FÜRST, LJUBLJANA, SODNA UL. 5.

PRVA JUGOSLOV. TOVARNA
ZA USNJE IN ČEVLJE NA BREGU
PRI PTUJU

je pričela z izdelovanjem torbie in
in drugega galanterijskega blaga
iz najfinejšega usnja.
V zalogi ima tudi prvovrstne ga-
maše lastnega izdelka.
Naročila se izvršijo po najnižji ceni.

580

BENCIN & AVTOOLJE

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel
zastopstvo mineralne
rafinarije Dravograd

ter imam zmiraj v zalogi vse v to stroko spa-
dajoče predmete za nadrobno razprodajo. V za-
logi imam nadalje po nižjih dnevni cenah
vedno najboljšo špecerijske in kolonijalna pri-
delke in bode pri meni vsak najboljšo postrežen.

Jakob Preat, Maribor

(preje Quandess)

trgovina z mešanim blagom, Gosposka ulica
565

STROJNO OLJE & &
& & TOVOT MAST

Papir in sicer konceptni in boljši se dobi zdaj
v Cirilovi tiskarni v Mariboru, kolikor ga kdo želi.
Cene dosedanje brez vsakega poviška. Trgovce in
urade opozarjamo, da porabijo to priliko in si naro-
če papir, dokler ga je dobiti.

BRATA
VOŠNJAK

Najfinejši črni in rjavi
box-calf in najfinejši
črni ševro

PTUJU

Nadkomisar Martin Voh.

Dne 10. t. m. je velika množica spremila dragega brata
k zadnjemu počitku. Za obilo udeležbo, tolažilne sežalje in
lepe nagrobne vence se tem potom najpriarčajeje zahvaljujem
vsem uradom, vsakemu in vsem izmed udeležencev, posebno
pa še g. ravnatelju okrajnega finančnega ravnateljstva, dr.
Povaleju, za prisrčno, globoke občutno slovo ob odprtem
grobu. Ljubega pokojnika priporočam v molitev in blag
spomin.
S. Mr. Stanislava Voh, ravnateljica.